

[illegible]

Aamu vauhtiin. Sanni Toropainen nauttii terveellisestä puurosta. **Sivu 18**

Oma kädenjälki. Kaupan pakastepullan voi tuunata oman maun mukaan koreaksi herkuksi. **Sivu 19**

Kotimaisia rypäleitä.
Rönnvikin viinitilalla
uskalletaan kokeilla uutta. **Sivu 17**

Mateennahasta koukuttavia nahkatuotteita

Yrittäjä Ossi Kumpulainen avasi viime keväänä kalannahkaan erikoistuneen verstaasmymälän Mikkelin Kenkäveroon. Kalannahka on maailmalla muotimateriaali, mutta Suomessa siitä saa elantonsa vasta muutama käsityöyrittäjä.

MIKKELI (MT)

Tuhansien järvien maan voisi kuvitella olevan kalannahna jalostuksen eturivissä. Näin ei kuitenkaan ole. Esimerkiksi Islannissa lohien ja kissakalan nahkaa parkitaan tehdasmaisesti.

Pula-aikana kalannahasta osattin meilläkin tehdä kenkiä ja kottitarve-esineitä. Kotiliideessä mainostettiin jopa tanskalaisia käsilaukkuja, jotka oli valmistettu punamakulan nahasta.

Laukkukauppia vakuutteli ennakkoilmoisella, että punamakulan nahkaa vastaa kestävyydeltään täysin aikaisempia laukkujaan. Myös hienostunutta pintakuviota huomattiin kehua.

Kalamies vaihtoi ammattia
Kestävyyttä saa nykypäivänäkin vakuutella, mikkeliäinen yrittäjä **Ossi Kumpulainen** Kalaparkki Oy:stä kertoo. Lumpakoita ja avaimenperä usein myös nuuhkaistaan, koska nahan epäillään haisevan kalalta.

”Edelleenkin ihmisiä pystyy hämmästyttämään päivittäin. On asiakkaita, jotka eivät ole koskaan kuulleetkaan kalannahkatuotteista.”

Kumpulainen ei työkseenellä pitkään rupeaman tietotekniikan ammattilaisena. Jokunen vuosi sitten hän päätti vaihtaa alaa.

Erikoistuminen kalannahkaan ei suinkaan johtunut sattumasta.

Nyljetyt nahka oli ikänsä kalastaneelle miehelle tullut materiaali. Korvan taakse oli jäänyt jo 80-luvun lopulta uutinen, jossa kerrottiin alan pioneerin **Liisa Saarnin** tutkimustuloksista Kuopion käsi- ja taideetöissä oppilaitoksessa.

Matteannahassa ripaus luksusta
Pienisumuinen matteannahka on nahkurin päämateriaali. Siitä saa hyvin si-
leäpintaisen lopputuloksen toisin kuin
hauesta, jonka suomatukset ovat syviä.

Matteen pintakuviossa on ripaus luksusta.
Se tuo monen asiakkaan mieleen
käärmeen tai arvoliskon nahhan.

Myyrmälässä on esillä myös hauen,
lohen, kuhan ja jopa kissakalan nahasta
tehtyjä tuotteita. Kissaalan nahka on
peräisin itse pyydetystä Jäämeren saa-
liista.

Parkitus kestää viikkoja
Tuotantoon sisältyy parikymmentä käsityövaltaista vaihetta. Kaikki alkaa kuitenkin mateenpyyntikaudesta, jolloin

**Mateen-
nahka
on niin
sitkeää,
ettei se
kelpaa
edes
minkki-
tarhalle.**

Matkailijaa kiinnostaa ekologinen kalannahka

Ulkomailta tuleva matkailija löytää helposti tiensä kalannahkakauppaan Helsingin Punavuoressa. Apuna on designkorttelin liikkeistä tehty opaskartta, jossa Galateia on mukana.

”Täällä käy amerikkalaisia turisteja, jotka haluaisivat nähdä dokumentin siitä, ettei made ole uhanalainen laji”, yrittäjä **Liisa Saarinki** kertoo.

Asiakalle riittää näin selitettävää, kun virallista dokumenttia kalastuksen kestävydestä ei ole.

”Minähän käytän jätämateriaalia. Matteenahka on niin sitkeää, ettei se kelpaa edes minnikkitalhalle.”

Nykyajan uranuurtaja

Liisa Saarnia voi kutsua kalannahan tuotteistajana uranuurtajaksi. Yrityksen perustamisesta on kulunut 21 vuotta. Sitä ennen Saarni sai julki-

Idea pulpahti pintaan luontevasti, kun yrittäjän juuret ovat kalastusperäisessä. "Sieltä kaikki lähtee", rytmätyläläisen kalastajan tytär sanoo.

Saarni perehtyi opiskeluvaiheissa nahan käsittelyyn niin saamelaisena kuin Länsi-Siperian kansojenkin keskuudessa. Yksi vaikuttavista löydöistä oli mateennahasta tehty juhosauha Kansallismuseon kokoelmissa.

Yrittäjä on keskittänyt parkitseminen pienelle maakunnalleen Rymätylään. Myymälän takahuoneessa hän ompelee itse suunnittelemaansa tuotteet, kuten käsikalauk, reput, vyöt ja lompakot.

Saarnille on tärkeää pitää kiinni tuotteen ekologisuudesta. Hän parkitsee nahan perinteisin keinoin kasviperäisillä

**Mateennahkavyö kestää käytössä
yhtä hyvin kuin muukin nahka.**

**aineilla, joista myös tuotteiden värisävyt
ovat peräisin.**

Kestävää muutia

A black leather bag with a large, light-colored, textured patch on the front, possibly a fossil or a decorative element. The bag is shown in a close-up shot, highlighting the texture of the leather and the patch.

Käsilaukut ovat suosituimpia Galateian tuotteita.

Kalannahkatehtaita on Saarnin mukaan ympäri maailmaa yleensä sellaisissa maissa, joissa työ ei maksa mitään. ”Meillä on puhuttu paljon siitä, miten suomalainen työ ja laatu kulkevat käsi kädessä. Olen yrittänyt seistä sen takana.”

TARJA HALLA

"Tässä on hirveästi käsityötä. Sama kalannahka menee kaikkiaan kaksikymmentä kertaa minun käsieni läpi", yrittäjä Liisa Saarni kertoo myymälän ompelupuolella.

**Edelleen-
kin
ihmisiä
pystyy
hämmäs-
yttämään
päivittäin.
On
asiakkaita,
jotka eivät
ole
koskaan
kuulleet-
kaan
kalan-
nahka-
tuotteista.**

TARJA HALLA